

Yazan Çiğdem Sezer
Resimleyen Emre Özdemir

Roman * 72 sayfa * 13x19,5 cm
Sınıflar: 3, 4, 5
Yayın Tarihi, 2021

Temalar •aile •öfke kontrolü •karınca
•kuzen ilişkisi •arkadaşlık
•tekerleme •rüyalar

Temalar-Kavramlar

Öfke kontrolü

Kahramanımız Erdi, sürekli kıyaslandığı kuzeni İrem'e öfkelendiği için öfke kontrolüne ihtiyaç duyar. Çünkü öfkesi geceleri kâbus olarak çıkar karşısına. Aklına büyükannesinin yöntemi gelir. Öfkelendiğinde, içinden onun öğrettiği tekerlemeleri sıralamaya başlar ve tekerleme bittiğinde öfkesinin de hafıfladığını fark eder. Kitap öfke kontrolü için eğlenceli bir yöntem sunuyor.

Tekerleme

Yazar, hayatın içinden tekerlemeleri ustaca kullanarak hikâyenin merkezine oturtuyor. Kahramanımız Erdi öfkeye kapılınca tekerlemeler yardımıyla sakinleştiriyor kendini. Bunlar kitaba özgü, okuyanların ilk defa karşılaşacağı tekerlemeler. Sözlü anlatımın bir aracı olarak tekerleme ve bunun yanında bilmece kullanımı hikâyeye ayrı bir zenginlik katıyor.

Eşitlik

Gerek aile içersinde gerekse arkadaşlar arasında klasik rollerin dışına çıkılarak toplumsal cinsiyet eşitliğinin örneğini veriyor kitap bize. Başta ev içinde tüm sorumluluk annedeyken ve anne hem çalışıp hem evin işleriyle ilgilenirken bunun yarattığı eşitsizliği fark eden Erdi ve kuzeni İrem'in müdahalesiyle babalarının da bunu görmesi sağlanıyor. Kitabın sonunda babanın da anneye eşit bir şekilde ev içinde sorumluluk almaya başladığını görüyoruz. Aynı durum Erdi ve İrem için de geçerli. Onlar da farklılıklarına rağmen eşit olabildiklerini görebiliyorlar.

Arkadaşlık

Kitap boyunca Erdi'nin arkadaşlarını önemseyişine tanık oluyoruz. En yakın arkadaşının okula gelememesinin üzüntüsünü ve yine arkadaş olmanın iyi günde kötü günde yan yana olmak olduğunu anlatıyor bize hikâyeye. Arkadaşlarla vakit geçirmenin önemini de kendini ifade edebilmek için arkadaşların rolünü de okuyoruz kitapta.

Öğretmenlere Etkinlik Önerileri

Tartışma Sınıfça şu başlıklarda tartışma yapılabilir:

- Ne zaman öfkeye kapılırsınız? Öfkelendiğinizde ne yaparsınız?
- Kendini ifade etme konusunda zorlanır mısınız? Kendinizi iyi ifade edemediğiniz durumlarda neler hissedersiniz?
- Erdi, İrem'i kıskanıyor mu yoksa başkalarıyla kıyaslanmak ve anlaşılammak mı onu öfkeliendiriyor?
- Erdi'nin karşılaştığı güçlüklerle baş etme çözümlerini nasıl buldunuz? Siz zorlandığınız konuları aşmakta ne tür yöntemler kullanıyorsunuz?
- Ev içindeki rollerin dağılımını nasıl buluyorsunuz?

Proje-Sunum Tekerleme ve bilmece üretmeye yönelik bir çalışma yapılabilir.

Sözlü Anlatım Çocuklar kendi kuzenleriyle yaşadıkları acı tatlı anılarını arkadaşlarına anlatabilir.

Münazara Sınıf, ev içindeki sorumluluğun eşit olacağı ve olamayacağını düşünen gruplara ayrılabilir. Her grup sırayla düşüncelerini örnekler ve kanıtlar sunarak savunabilir.

Resim-Sergi Kitaba alternatif bir kapak yapılabilir ya da kitaba dair seçilen bir bölüm resmedilebilir ve sınıfta sergilenebilir.

Yazılı Anlatım Öfke kontrolü için yöntem önerilerini örneklemelerle sunacakları bir yazı çalışması yapılabilir.

Araştırma-röportaj Çocuklar aile bireyleriyle öfkeli olmak ve öfkeyle baş edebilme üzerine kendi çocukluk günlerine dair söyleşi yapabilir.

El işi Kitapta geçen dev karıncayı atık malzemelerle yapma.

Yorumlar

“Yetişkinler kadar çocukların da düş kırıklığı yaşadığını unuttuğumuzu pek güzel hatırlatmış bize Çiğdem Sezer... Kitabın başından itibaren yazar, bize karakterlerin dünyasını oldukça tutarlı bir çizgiyle sunuyor... Öfkeyle başa çıkmak yetişkinler dünyasında da çocukların dünyasında da zor konulardan biri... Kahramanımızın bu anlarda kullandığı tekerlemeler (aslında mâniye de benziyor) hem farklı bir edebi tür eklenmesiyle metni zenginleştirmiş hem de bir babaanne önerisi olması nedeniyle, önceki kuşağa selam göndermiş. Yetişkin söylemlerinin çocuk üzerindeki etkisi, çocuk dünyasındaki düş kırıklıkları, arkadaşlık ve aile içi ilişkiler ve paylaşımlar, kendini anlatabilme, karşımızdakini anlayabilme gibi pek çok konuyu aynı metinde, üstelik didaktik olma tuzağından ve cinsiyetçi yaklaşımdan uzak durarak birbirine bağlamayı pek güzel başarmış yazar.” –Dilek Büyük, İyi Kitap

“Çiğdem Sezer gündelik hayatın sessizce akıp durduğu sokağımızın, evimizin yalınlığına eş bir dille okurunu sarıp sarmaladığı yapıtında, sorunlara yaklaşma, olup biteni anlama ve sorun çözme becerilerimiz üzerine yeniden düşünmeye çağırıyor. Üstelik büyüklerin her zaman haklı olduğu anlayışını “savunulduğu yer”de bırakarak. Kısacası pileyi deve yapmak, haklı-haksız döngüsünde kısıp kalmak yerine arkadaşlığın, sevginin, dayanışmanın iskelesinde birlikte biraz olsun serinlemeye bekliyor.

Çiğdem Sezer, Erdi'nin çocuklarımızın, anlaşılmama, kıyaslanma vb. sorunlarını tartışmakla yetinmiyor; ebeveyn ilişkilerinde dayanışmayı, eşitliği, paylaşımı önceleyen bir hayatın da nezaketle yer yer gülümseterek yanında duruyor. Yalnızca kendimizden çok şey değil, yer yer kendimizi de bulacağımız Hep Senin Yüzünden; hayata, kendimize, içine yuvarlandığımız her şeye yeniden bakmaya bir çağrı olarak da okunsun isterim. Bir de siz bakın bakalım, öfke gidince neler oluyor...” – Y. Bekir Yurdakul, Cumhuriyet Kitap

Yazarla Tanışın

ÇİĞDEM SEZER Edebiyatımızın usta kaleminden şair, yazar Çiğdem Sezer Trabzon'da doğdu. Önce hemşirelik, ardından öğretmenlik yaptı. Yazın hayatına şiirle başlayan Sezer, Dünya Kitap Dergisi Şiir Ödülü'ne (1993), Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülü'ne (1998), Ceyhan Atuf Kansu Şiir Ödülü'ne (2006) ve Dağlarca Şiir Ödülü'ne (2017) değer görüldü. Sadece yetişkinler için değil çocuklar için de şiirler kaleme alan Sezer, birçok çocuk kitabına imza attı. Kamyon Kafe kitabıyla Uluslararası Çocuk Kitapları Kurulu'nun (IBBY) 2020 Onur Listesi'ne giren Çiğdem Sezer, yazma serüvenine bugün yaşadığı Ankara'da devam ediyor.